

8 PVM e. mokymosi modulis

TARIFAI

Kurso dalijamoji medžiaga

Čia pateikiama naudinga svarbiausios kurso informacijos suvestinė.

Šis e. mokymosi kursas paremtas ES teisės aktais dėl PVM, galiojančiais 2020-01-01 (taikoma ES PVM direktyvai, ES PVM grąžinimo direktyvai ir ES PVM įgyvendinimo reglamentui).

Šis modulis yra platesnio PVM kurso dalis; jį sudaro šios dalys:

- Įvadas
- Teritorija
- Apmokestinamasis asmuo
- Sandoriai
- Apmokestinamųjų sandorių vieta
- Skaitmeninės paslaugos ir mini vieno langelio sistema (MOSS)
- Apmokestinimo momentas ir apmokestinamoji vertė
- **Tarifai**
- Neapmokestinimas PVM
- Teisė į atskaitą
- Mokesčio grąžinimas
- Prievolė

Šis kursas atsako į klausimą „Koks procentinis tarifas turėtų būti taikomas?“

1. Mokymosi tikslai

Baigę šį mokymo kursą:

- Gebėsite paaiškinti, kodėl reikia suderinti PVM naudojant **minimalius apmokestinimo lygius** ir **pasirinkimo galimybes**, kad sumažėtų konkurencijos iškraipymo rizika.
- Mokėsite nustatyti skirtingų **tipų tarifus** ir sąlygas, kuriomis jie taikomi: **standartiniai tarifai, lengvatiniai tarifai, kiti tarifai** (specialiosios ir pereinamojo laikotarpio nukrypti leidžiančios nuostatos).
- Mokėsite nustatyti leidžiamus **lengvatinius tarifus** ir jų taikymo apribojimus.
- Mokėsite nustatyti **tarifo taikymo laiko ir vietos sąlygas** (atsakymai į klausimus „Kada?“ ir „Kur?“) nesuderintoje rinkoje be fiskalinių sienų.

2. Kokius tarifus taikyti?

PVM direktyvoje apibrėžiami įvairūs tarifai, kuriuos valstybės narės gali taikyti atsižvelgdamos į įvairias sąlygas. Minimalus apmokestinimo lygis yra susijęs su fiskalinių sienų tarp valstybių narių panaikinimu. Tam reikia tam tikro masto suderinimo.

Nesuderintoje rinkoje be sienų atsiranda konkurencijos sąlygų iškraipymo rizika. PVM tarifų skirtumai gali iškraipyti tiekėjų konkurenciją.

Norėdami išsiaiškinti, koks tarifas turi būti taikomas, pirmiausia turite nustatyti, kur, kada ir kam jis turi būti taikomas.

2.1. Kur, kada ir kam?

Pirmiausia turite išsiaiškinti, **kurioje valstybėje narėje** vykdomas sandoris: taikomas valstybės narės, kurioje vykdomas apmokestinamasis sandoris, tarifas. (Norėdami daugiau sužinoti apie apmokestinamojo sandorio vykdymo vietą, žr. kursą „Apmokestinamojo sandorio vieta“.)

Kai žinote, kurioje valstybėje narėje vykdomas sandoris, turite išsiaiškinti, kada pritaikyti tarifą. Taikytinas tarifas gali būti nustatytas **tik įvykus apmokestinimo momentui ir atsiradus prievolei apskaičiuoti PVM**. Neužmirškite išimčių: jos aiškinamos kurse „Apmokestinamasis įvykis ir apmokestinamoji suma“.

Kai žinote, kur vykdomas sandoris ir kada reikia taikyti PVM tarifą, turite nustatyti, koks tarifas turi būti taikomas.

Prieš nustatydami taikytiną tarifą, turite nustatyti **sandorio tipą**. Tada turite nustatyti, ar sandorį galima priskirti vienai iš kategorijų, kuriai gali būti taikomi lengvatiniai PVM tarifai.

2.2. Tarifų tipai

PVM direktyvoje nurodomi trijų rūšių tarifai: standartinis tarifas, lengvatiniai tarifai ir kiti tarifai, dar vadinami leidžiančiomis nukrypti nuostatomis, nes leidžia nukrypti nuo įprastų taisyklių.

Valstybės narės turi taikyti standartinį tarifą, bet gali nuspręsti, kokį procentinį dydį taikyti pagal PVM direktyvos sąlygas:

- Minimalus tarifas turi būti 15 proc. (96 ir 97 str.).
- Tarifas turi būti vienodas, nepriklausomai nuo sandorio rūšies.

Lengvatiniai tarifai:

- Minimalus tokių tarifų dydis turi būti 5 proc
- Lengvatiniai tarifai gali būti taikomi tik III priede išvardytoms prekėms ir paslaugoms.
- Valstybės narės gali taikyti lengvatinius tarifus, atsižvelgdamos į nacionalinius fiskalinės politikos ypatumus.

Kalbant apie kitus tarifus, konkrečios nukrypti leidžiančios nuostatos, nenustatant laiko apribojimų, leidžia taikyti lengvatinius tarifus:

- dujoms, elektrai, centralizuotam šildymui;
- meno dirbinių importui;
- tam tikriems sandoriams Austrijoje, Kipre, Portugalijoje ir Graikijoje (102–105 str. ir 109–122 str.).

2.3. Nukrypti leidžiančios nuostatos

Nukrypti leidžiančios nuostatos leidžia kai kurioms valstybėms narėms taikyti mažesnius PVM tarifus atokiose jų teritorijos dalyse vykdomiems sandoriams:

- **Jei sandoriai vykdomi Madeiroje arba Azorų salose, Portugalija** gali taikyti mažesnius tarifus nei žemyne.
- **Junholze ir Mittelberge vykdomiems sandoriams Austrija** gali taikyti antrąjį standartinį tarifą.
- **Kai kuriose salose vykdomiems sandoriams Graikija** gali taikyti tarifus, kurie yra iki 30 % mažesni už atitinkamus tarifus, taikomus žemyninėje Graikijos dalyje.
- **Kipras** gali taikyti vieną iš dviejų 98 straipsnyje numatytų lengvatinių tarifų skystų naftos dujų balionų tiekimui.

Kai kurios nukrypti leidžiančiosios nuostatos, kurios taikomos pereinamuoju laikotarpiu, nors ir nėra numatytos tikslios jų taikymo pabaigos datos: nuliniai tarifai, sumažintieji lengvatiniai tarifai, ypatingieji lengvatiniai tarifai, transporto priemonių srovėjimui taikomi tarifai, konkrečių valstybių narių nukrypti leidžiančiosios nuostatos, lengvatiniai tarifai gėlininkystės produktams ir malkoms.

Neribotos prieigos e. mokymosi kursai pasiekiami per EUROPA interneto svetainę: https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/general-overview_en.

Atminkite, kad čia pateikiama naudinga svarbiausios kurso informacijos suvestinė. Autentiškais laikomi tik Europos Sąjungos teisės aktai, paskelbti Europos Sąjungos oficialiojo leidinio numeriuose. Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar prievolių dėl šio mokymo.